

Bachelor of Arts (B.A. Part-I) Semester-I Examination

PERSIAN

Compulsory

(Other Language)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

- N.B.:-** (1) All the **five** questions are compulsory.
 (2) Candidates have the option to write their answers either English or Urdu or Persian, unless otherwise specified.

1. Attempt the following questions :—

16

(A) Write a detailed note on the life and works of سدیدالدین محمد عوفی .

OR

Write a biographical sketch of حاجی زین العابدین .

(B) Give an account of the life and works of مولانا جلال الدین رومی .

OR

Write summary of the poem مکرم کتابی .

2. Translate any **one** of the following into English or Urdu :—

16

(الف) ششم کم برو و بگذار که بسیار بیایند۔ یعنی زیادہ از مہمان رفتن بمہانی آوردن راغب باش۔ زینہا ترک نماز و فرائض مکن۔ در سخاوت افراط منما۔ نہ آن قدر بدہ کہ مشہور باشی ونہ آن قدر مدہ کہ ملوم شوی۔ یعنی اگر مشہور باشی از ہر طرف گدایان بتورو آرند۔ اگر ندھی دشمن تو باشند۔ این سخن در حق فقرانیست۔ در بارہ قرض خواہان متملق است۔ ہر کس ہر چیز بگوید۔ اگر باورو قبول نداری بحث و معارضہ نکرده دم بپند۔ و بتو در نہایت تاکید وصیت می کنم تا شش ہفت سال تجارت مکن۔ الحمد للہ وسعت

معیشت داری۔ بخورتا رسیدن بسی ساگی۔ ودر ظرف این مدت بھر طرف دنیا کہ دلت می خواهد برو بساحت۔

OR

(ب) این جوان غیرتمند از روزیکہ خود را شناخت بلحاظ لشکر کشی اسکندر بایران و خراب کردن بسیاری از آبادیهای آن کشور و آتش زدنش بشهر استخر پای تخت قدیم ایران و کشتن شدن دارا از مکاید آن نام اسکندر یہ را بزبان نیادر دلی اگر اچنانا از بردن نام آن شهر ناچار ماندی (بندر بر مصر) گفتی انہا اندکی از تعصب و حمیت بسیار و مختصری از شرح حال ابراہیم بیگ است، ولی دور نیست کہ بعض کونہ نظر ان این حالات اورا بحمیت و جاهلیت و تعصب بیجا حمل کنند، نہ چنین است۔ این هموطن عزیز ما ہر چند کہ جوان است اما جوان مجرب بصحبت پیران رسیدہ کامل خردمند و ہوشیار با خبر از وضع روزگار و از تربیت شدگان عصر خود بشمار می رود۔

3. Answer the following questions :—

(A) Translate the following into English or Urdu :—

12

(الف) گویند یزدجرد را ہر فرزند کی کہ بیامدی نہ نیستی، واد از آن می رنجید تا اورا پسری آمد متناسب اطراف، خوب شایل، کہ آثار بزرگی در جبین او پیدا بود و مخایل شہر یاری در حرکات و سکنات او ظاہر۔ از بیم آنکہ نباید کہ او نیز فوت شود اورا بہ نعمان مندر سپرد، کہ امیر عرب، پادشاہ حمیر بود۔ و آن شہری است از شہرهای عراق در پیش کوفہ و بہ خوشی آب و ہوا مخصوص۔ و بفرمودتا اورا آنجا برد و پرورد۔ و دایگان مہربان و اتابکان مشفق گماشت تا اورا می پروردند۔ و نعمان سہ دایہ، کہ ہر یک از خاندانهای بزرگ بودند بہ دست آورد۔ یکی از عرب و دیگری از عجم و سوم از ترک، تا فصاحت عرب و سماعت عجم و شجاعت ترک اورا فراہم آید و بی سعی بہ ہر سہ زبان سخن گوید۔

(ب) یکی از ملوک عجم طبعی حاذق را بنجد مت مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم فرستاد سالی چند در دیار عرب بود کسی تجربی پیش او نیاورد و معالجتی از وی در نخواست۔ پیش پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم آمد و گلہ کرد کہ مرا این بندی را برای معالجت اصحاب بنجد مت فرستادہ اند۔ درین مدت کسی التفاتی نکرد تا خدمتی کہ بر بندہ معین است بجا آورد۔ رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام گفت این طائفہ را طریقی ہست کہ تا اشتہا غالب نشود و نخورند و هنوز اشتہا باقی بود کہ دست از طعام بردارند۔ حکیم گفت ہمین است موجب تندرستی زمین خدمت بہوسید و رفت۔

OR

(ج) در کتب حکمای ہند آورده اند کہ روزی اشتر سواری در میان بیابان می رفت۔ بہ موضعی رسید کہ کاروانیان آنجا فرو آمدہ

بودند و آتش کرده و رفته، و باد آن آتش را اشتعال داده بود و در ہیز مہا گرفتہ، وہی سوخت، و ماری بزرگ در میان آتش ماندہ بود، و از ہیچ طرف راہ نمی یافت کہ برون آید، و نزدیک بود کہ بسوزد۔ او مردی خدای ترس و رحیم دل بود، با خود گفت ”اگر چہ او دشمن است، در بند است و در ماندہ را دست گرفتن از مروت باشد“ و طریق حزم را فرو گذاشت و تو برہ سر چوبی محکم کرد و فرو گذاشت تا آن مار در تو برہ رفت، و از میان آتش برون آوردہ، و سر تو برہ بکشد و مار را گفت: ہر کجا کہ خواہی برو۔

(د) حاتم طائی را گفتند از خود بزرگ ہمت تر در جہان دیدہ ای یا شنیدہ ای گفت بلی روزی چہل شتر قربان کردہ بودم امرای عرب را پس بگوشہ صحرائی بجاجتی برون رفتہ بودم خار کشی را دیدم پشتہ خار فرا ہم آوردہ گفتمش بہمان حاتم چرا نروی کہ خلقی بر ساطع او گرد آمدہ اند گفت۔

فرد

ہر کہ نان از عمل خویش خورد ————— منت حاتم طائی نبرد
انصاف دادم کہ من اورا بہمت و جوانمردی بیش از خود دیدم

(B) Translate the following passage into Persian :—

4

Ahmad is my friend and lives near my house. His father is doctor and works in hospital. His mother is nurse. She also works in the hospital. Ahmad goes to school which is situated near his house. He has one younger brother and sister. The name of his brother is Rahim and the name of her sister is Saba.

OR

(د) ”فرہنگ رشیدی“ عبدالرشید کی تصنیف ہے۔ عبدالرشید ہندوستان میں پیدا ہوا اور شہنشاہ اورنگ زیب کے دربار سے متعلق تھا۔ یہ کتاب ”فرہنگ سروری“ اور ”فرہنگ جہانگیری“ دونوں کے مقابلے میں زیادہ دقت نظر اور زیادہ احتیاط کے ساتھ لکھی گئی ہے۔ اور بعض لحاظ سے ان دونوں لغتوں پر ترجیح رکھتی ہے۔ ”فرہنگ رشیدی“ کا سنہ تصنیف ۱۰۶۲ھ ہے۔

4. Answer the following questions :—

(A) Explain the following:

12

(الف)

شیر و گرگ در و بهی بهر شکار

رفته بودند از طلب در کو هسار

تابه پشت همدگر بر صیدها

سخت بر بندند بند و قیدها

هر سه با هم اندر آن صحرای ژرف

صیدها گیرند بسیار و شگرف

تودانی که بازان ز یک جوهر اند

(ب)

دل شیر دارند و مشت پر اند

نکوشیده و پخته تدبیر باش

جسور و غیور و کلان گیر باش

میامیز با کبک و تورنگ و سار

مگر این که داری هوای شکار

OR

(ج)

گفت شیرای گرگ این را بخش کن

معدلت را نو کن یک گرگ کهن

نایب من باش در قسمت گری

تا پدید آید که تو چه گوهری

گفت ای شه گاو حشی بخش تست

آن بزرگ و تو بزرگ و زفت و چست

تو شب آفریدی چراغ آفریدم

(د)

سفال آفریدی ایام آفریدم

بیابان و کھسار و راغ آفریدی
خیابان و گلزار و باغ آفریدم
من آنم که از سنگ آئینه سازم
من آنم که از زهر نوشینه سازم

(B) Define any two of the following and give example in Persian :—

4

۱۔ ماضی قریب ۲۔ ماضی مطلق ۳۔ ماضی شکی ۴۔ ماضی بعید

5. Answer the following questions :—

16

- (i) Name the native place of سعدی and also mention the name of Madrasa where he got his early education.
- (ii) Who was Mirza Yusuf and what did Ibrahim Beg's father tell about him ?
- (iii) What camel rider did with the snake ?
- (iv) Give the central idea of the poem ”اگرخواهی حیات اندر خطر زنی“ .